



### การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องการกำหนดเขตโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในครั้งนี  
ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ทดสอบเฉลี่ย และค่าร้อยละของข้อมูล เกี่ยวกับ ระยะทาง ระหว่างบ้าน  
กับโรงเรียน เวลาที่นักเรียนใช้ในการเดินทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน วิธีการเดิน  
ทางที่สะดวก ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน และนักเรียน  
ในกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายของที่พักอาศัยของนักเรียนจากสถานที่  
ตั้งโรงเรียน และสภาพปัจจุบันของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 กำหนดเขตโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์  
ข้อมูลจากตอนที่ 2 ซึ่งได้สรุปมาเพื่อใช้พิจารณากำหนดเขตโรงเรียน

อนึ่ง ในการกำหนดเขตโรงเรียนนี้ นอกจากจะใช้ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจ  
แล้ว ยังอาศัยการศึกษาสภาพทางภูมิศาสตร์จากแผนที่ และจากการสังเกตของผู้วิจัยใน  
ขณะเดินทาง เก็บรวบรวมข้อมูล

อีกประการหนึ่ง เพื่อการพิจารณากำหนดเขตโรงเรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น  
ผู้วิจัยได้นำหลักการจัดสถานที่ตั้งโรงเรียนของ Jacques Hallak<sup>1</sup> มาประกอบการ  
พิจารณาดวย คือ

1

Jacques Hallak, Planning the Location of Schools: an instrument of educational policy, UNESCO, 1977, p. 151.

$$E = 2.598 r \times d^2$$

เมื่อ  $E$  = จำนวนนักเรียน  
 $r$  = รัศมีของวงกลมซึ่งเท่ากับระยะทางที่นักเรียนเดินทางมาโรงเรียนได้  
 $d$  = ความหนาแน่นของประชากรในวัยเรียน ต่อตารางกิโลเมตร

การกำหนดเขตโรงเรียนในครั้งนี้อยู่จะมีได้พิจารณาแต่เกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งเพียงเกณฑ์เดียว แต่จะพิจารณาองค์ประกอบที่เหมาะสมทั้งหมดประกอบกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล จะเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การหาค่าเฉลี่ย การอยุ่ละ ของข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงจากแบบสำรวจที่ได้รับจากผู้บริหารและครูช่วยผู้บริหาร โรงเรียน รวมทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดง เนื้อที่ของแต่ละโรงเรียนในปัจจุบัน และเนื้อที่ที่อาจจะขยายออกได้

ชื่อโรงเรียน	เนื้อที่โรงเรียน			ขยายออก		พื้นที่ที่อาจขยายได้		
	ไร่	งาน	ตร.วา	ได้	ไม่ได้	ไร่	งาน	ตร.วา
1. บางปะกอกวิทยาคม	8	2	-	-	✓	-	-	-
2. แจงรอนวิทยา	7	-	50	-	✓	-	-	-
3. วัดสี่สุทวารจวนวิทยา	11	1	52	-	✓	-	-	-
4. พุทธบูชาวิทยาคม	25	-	-	-	✓	-	-	-
5. สตรีวิทย์อุปถัมภ์	4	1	48	-	✓	-	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	เนื้อที่โรงเรียน			ขยายออก		พื้นที่ที่อาจขยายได้		
	ไร่	งาน	ตร.วา	ได้	ไม่ได้	ไร่	งาน	ตร.วา
6. วัดนวลนรดิศ	9	1	39	✓	-	2	2	-
7. สึกษานารี	6	-	-	-	✓	-	-	-
8. วัดอินทาราม	4	3	-	-	✓	-	-	-
9. วัดราชโอรส	8	2	-	-	✓	-	-	-
10. สิงหาราชพิทยาคม	34	1	-	-	✓	-	-	-
11. จันทบุรีศรีศากยมุณี	19	2	50	-	✓	-	-	-
12. ไชยนิรมลวิทยาคม	11	-	-	-	✓	-	-	-
13. วัดรางบัว	11	-	83	✓	-	3	-	-
14. วัดหนองแขม	16	-	-	-	✓	-	-	-
15. บุญญาวารุณ	10	-	-	✓	-	-	-	-

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า เนื้อที่ของแต่ละโรงเรียนในท้องที่การศึกษา  
ที่ 4 มีโรงเรียนที่มีเนื้อที่มากที่สุด คือ โรงเรียนสิงหาราชพิทยาคม มีอยู่ถึง 34 ไร่ 1  
งาน รองลงมาได้แก่ โรงเรียนพุทธมณฑลวิทยาคม 25 ไร่ และโรงเรียนที่มีเนื้อที่น้อยที่  
สุด คือ โรงเรียนสตรีวัดอัมรินทร์ มีเพียง 4 ไร่ 1 งาน 48 ตารางวา เท่านั้น  
เมื่อพิจารณาการขยายเนื้อที่แล้ว มีเพียง 2 โรงเรียนเท่านั้นที่จะสามารถขยาย  
เนื้อที่ออกไปได้อีก แต่ก็ได้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ได้แก่ โรงเรียนวัดรางบัว ขยายได้  
อีกประมาณ 3 ไร่ และโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ขยายได้เพียง 2 ไร่ 2 งาน เท่านั้น  
จึงกล่าวได้ว่า เนื้อที่ของโรงเรียนโดยส่วนรวมแล้ว จะขยายออกไปได้ไม่มาก

ตารางที่ 3 แสดงสถานที่ และสิ่งสำคัญที่อยู่ในบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	บึง	แม่น้ำ	วัด	โรงพยาบาล	คลอง	ทางรถไฟ	ตลาด
1. บางปะกอกวิทยาคม	-	✓	✓	-	-	-	-
2. แจงรอนวิทยา	-	-	✓	-	-	-	-
3. วัดสี่สุมหาจนวนวิทยา	-	-	✓	-	✓	-	-
4. พุทธบูชาวิทยาคม	-	-	✓	-	-	-	-
5. สตรีวัดอัมรินทร์	-	-	✓	-	-	-	-
6. วัดนวลนรดิศ	-	-	✓	✓	✓	-	-
7. ศึกษานารี	-	✓	✓	-	-	-	✓
8. วัดอินทาราม	-	-	✓	-	✓	-	✓
9. วัดราชโอรส	-	-	✓	-	✓	✓	-
10. สิงหนราชพิทยาคม	-	-	✓	-	✓	✓	-
11. จันทบุรีประดิษฐาราม	-	-	✓	-	-	-	-
12. ไชยฉิมพลีวิทยาคม	-	-	✓	-	-	-	-
13. วัดรางบัว	-	-	✓	-	✓	-	✓
14. วัดหนองแขม	-	-	✓	-	✓	-	✓
15. บัญฑาวารคุณ	-	-	✓	-	-	-	-

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า สถานที่ตั้งของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ใกล้วัดเป็นส่วนใหญ่ และที่รองลงมาได้แก่ อยู่ใกล้คลอง 7 โรงเรียน อยู่ใกล้ตลาด 4 โรงเรียน ใกล้แม่น้ำ 2 โรงเรียน และโรงเรียนที่อยู่ใกล้วัด คลอง และตลาด 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดอินทาราม วัดรางบัว และวัดหนองแขม โรงเรียนที่อยู่ใกล้วัด คลอง และทางรถไฟ 2 โรงเรียนได้แก่ โรงเรียนวัดราชโอรส และโรงเรียนสิงหนราชพิทยาคม ไม่มีโรงเรียนใดอยู่ใกล้บึงเลย มีโรงเรียนอยู่ใกล้โรงพยาบาลเพียงโรงเรียนเดียว คือ โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับโรงพยาบาลบางไผ่

ตารางที่ 4 แสดงระยะทางที่เหมาะสมระหว่างที่พักอาศัยของนักเรียนกับโรงเรียน ตามความถี่เห็นของผู้บริหาร โรงเรียนแยกเป็น เขตการปกครอง.

ระยะทางที่เหมาะสม	ชนบุรี	รามบุรี บูรณะ	หนอง แขม	บาง ขุน เทียน	ภาษี เจริญ	รวม	ร้อยละ
0 - 1 กิโลเมตร	-	-	-	-	-	-	-
1 - 2 กิโลเมตร	1	-	-	-	-	-	-
2 - 3 กิโลเมตร	4	-	1	6	7	18	32.72
3 - 4 กิโลเมตร	1	5	1	4	-	11	20.00
4 - 5 กิโลเมตร	2	7	4	1	3	17	30.90
5 - 6 กิโลเมตร	-	1	-	-	1	2	3.63
6 - 7 กิโลเมตร	-	1	-	1	1	3	5.45
7 - 8 กิโลเมตร	-	-	-	-	-	-	-
8 - 9 กิโลเมตร	-	-	-	-	-	-	-
9 - 10 กิโลเมตร	-	-	-	-	-	-	-
10 กิโลเมตรขึ้นไป	-	-	1	3	-	4	7.27

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่า ผู้บริหาร โรงเรียนในแต่ละเขตจำนวนร้อยละ 32.72 เห็นว่า ระยะทางที่เหมาะสมระหว่างบ้านกับโรงเรียนคือ 2 - 3 กิโลเมตร รองลงมา ร้อยละ 30.90 เห็นว่า ระยะทาง 4 - 5 กิโลเมตร เป็นระยะทางที่เหมาะสม ระยะทางที่ผู้บริหาร เห็นว่าสะดวกน้อยที่สุดคือแก่ ระยะทางระหว่าง 5 - 6 กิโลเมตร มีผู้บริหาร เห็นด้วยเพียงร้อยละ 3.63 เท่านั้น

จึงกล่าวได้ว่า ระยะทางระหว่าง 2 - 3 กิโลเมตรนั้น เหมาะที่สุดที่นักเรียนจะเดินทางไป - กลับโรงเรียนได้สะดวก แต่ผู้บริหารกลุ่มที่เห็นว่าควร เป็นระยะทาง 4 - 5 กิโลเมตร มีอยู่ไกลเดียวกับกลุ่มแรกคือร้อยละ 30.90

ตารางที่ 5 แสดงความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับเวลาที่ใช้ในการเดินทางจากบ้านมาโรงเรียนของนักเรียนจำนวน 6 เป็นรายเขต

เวลาที่เหมาะสม	ชนบุรี	ราษฎร์บูรณะ	หนองแขม	บางขุนเทียน	ภาษีเจริญ	รวม	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 นาที	-	-	1	-	-	1	1.81
10 - 20 นาที	3	1	-	1	-	5	9.09
20 - 30 นาที	3	4	3	6	8	24	43.63
30 - 40 นาที	-	-	-	-	-	-	-
40 - 50 นาที	1	2	-	1	4	8	14.54
50 - 60 นาที	-	2	4	4	4	14	25.45
60 - 70 นาที	-	-	-	-	-	-	-
70 - 80 นาที	-	-	-	-	-	-	-
80 - 90 นาที	-	3	-	-	-	3	5.45
90 นาทีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่า เวลาที่นักเรียนใช้ในการเดินทางไปโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนนั้น ผู้บริหารร้อยละ 43.63 เห็นว่าเวลาที่เหมาะสมคือ ระหว่างเวลา 20 - 30 นาที รองลงมา ร้อยละ 25.45 เห็นว่า เวลา ระหว่าง 50 - 60 นาที เหมาะสม และมีผู้บริหาร เพียงร้อยละ 1.81 เท่านั้น ที่เห็นว่า ควรใช้เวลา น้อยกว่า 10 นาทีในการ เดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน

ตารางที่ 6 แสดงการคมนาคมที่สะดวกที่สุดภายในรัศมี 3 กิโลเมตรรอบ ๆ โรงเรียนในแต่ละเขต ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน

วิธีเดินทางที่สะดวก	ชนบท	ราษฎร บูรณะ	หนอง แขม	บาง ขุนเทียน	ภาษี เจริญ	รวม	ร้อยละ
ทางน้ำ	1	—	1	4	3	9	16.36
รถประจำทาง	7	11	6	10	17	51	92.72
เดินเท้า	1	2	3	4	7	17	30.90
จักรยาน	—	1	2	3	3	9	16.36
จักรยานยนต์	1	1	2	3	1	8	14.54
รถส่วนตัว	1	2	3	4	5	15	27.27
ทุก ๆ ทาง	—	—	1	—	11	12	21.81

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่า การคมนาคมที่สะดวกที่สุดภายในรัศมี 3 กิโลเมตรรอบ ๆ โรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารนั้น การเดินทางด้วยรถประจำทางสะดวกที่สุดในโรงเรียนในเขตใด คือมีผู้บริหารถึงร้อยละ 92.72 มีความคิดเห็นดังกล่าววิธีเดินทางรองลงมาได้แก่ การเดินเท้า มีผู้บริหารร้อยละ 30.90 เห็นว่า เหมาะสมที่สุด ส่วนวิธีเดินทางที่เหมาะสมรองที่สุดตามความคิดเห็นของผู้บริหารคือ จักรยานยนต์ มีผู้บริหารเพียงร้อยละ 14.54 เท่านั้นที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้บริหารจำนวนถึงร้อยละ 21.81 ที่เห็นว่า ไม่ว่าจะใช้วิธีเดินทางโดยวิธีใดก็สะดวกทั้งหมด

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนครู-อาจารย์ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษาในแต่ละ  
โรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	ป.กศ.		ป.กศ.สูง		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาโทหรือสูงกว่า		รวม
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	
1. บางปะกงวิทยาลัย	2	1.75	42	36.84	65	57.01	-	-	3	2.63	114
2. แจงรอนวิทยา	1	0.88	41	36.28	71	62.83	-	-	-	-	113
3. วัดสี่สุมหาภจวนวิทยา	-	-	10	47.61	11	52.32	-	-	-	-	21
4. พุทธบูชาวิทยาลัย	1	3.03	13	39.39	19	57.57	-	-	-	-	33
5. สตรีวัดอัมรินทร์	18	16.21	26	23.42	64	57.65	-	-	3	2.70	111
6. วัดนวลนรดิศ	1	0.94	24	22.64	79	74.52	-	-	2	1.88	106
7.ศึกษานารี	4	4.34	19	20.65	66	71.73	1	1.08	2	2.17	92
8. วัดอินทาราม	2	1.96	42	41.17	54	52.94	-	-	2	1.96	100
9. วัดราชโอรส	4	3.88	38	36.89	59	57.28	-	-	2	1.94	103
10. สิงหาราชพิทยาคม	1	0.63	50	31.84	103	65.60	-	-	3	1.91	157
11. จันทบุรีศรีนครนิรมิต	-	-	23	25.27	66	72.52	-	-	2	2.19	91
12. ไชยนิรมิตวิทยาลัย	1	2.27	17	38.63	26	59.09	-	-	-	-	44
13. วัดรางบัว	4	3.10	37	28.68	81	62.79	2	1.55	5	3.87	129
14. วัดหนองแขม	-	-	40	40.81	54	41.86	-	-	1	1.02	95
15. บัณฑิตวิทยาลัย	1	2.12	17	36.17	27	57.44	1	2.12	1	2.12	47
รวม	40	2.95	439	32.42	845	62.40	4	0.29	26	1.92	1354

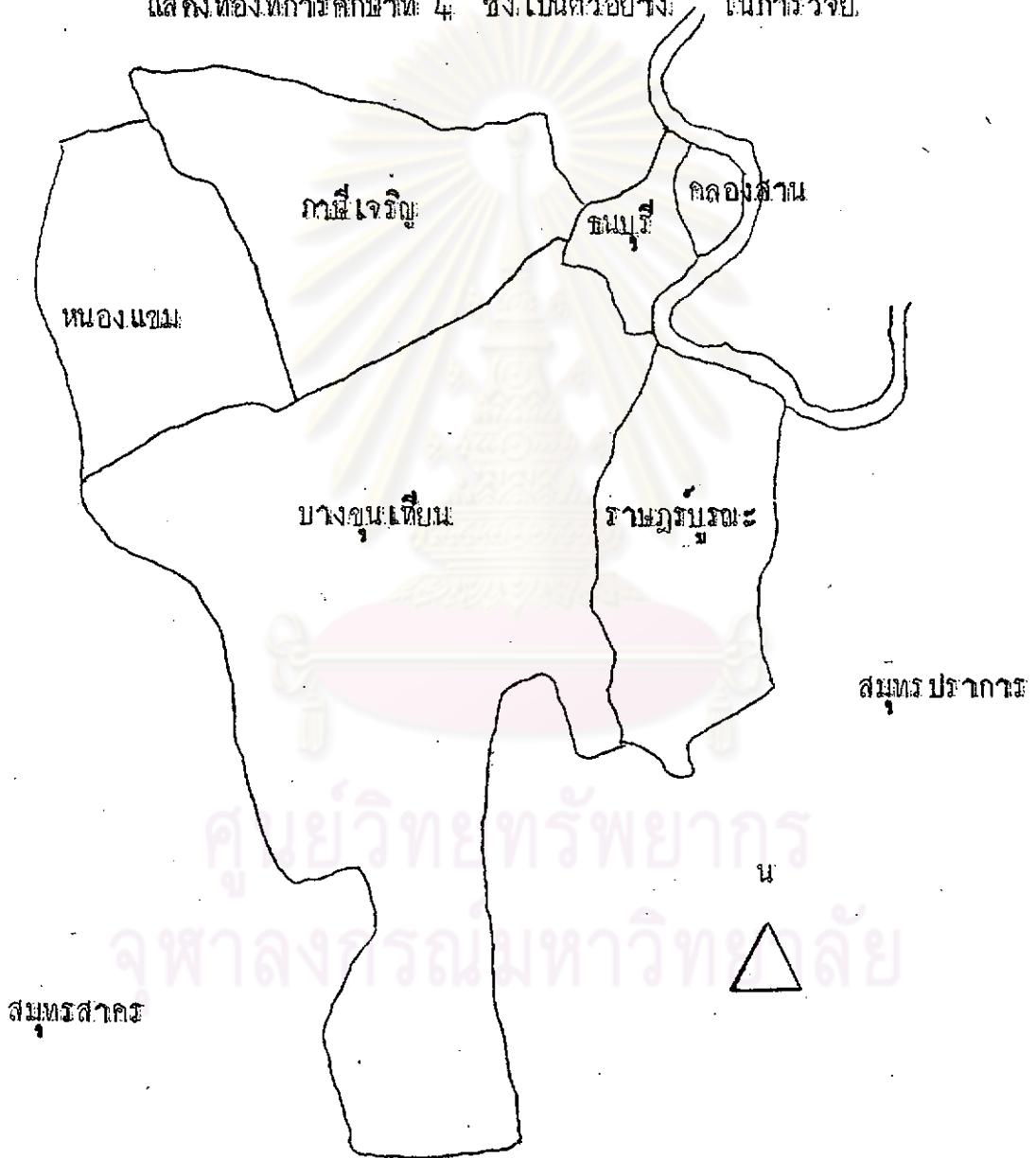


จากตารางที่ 7 จะพบว่า ครู-อาจารย์สังกัดกรมสามัญศึกษา ในท้องที่การศึกษา  
 ที่ 4 มีวุฒิปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจำนวนมากที่สุด คือมีร้อยละ 62.40 วุฒिरองลงมา  
 ได้แก่ ป.กศ.สูงหรือเทียบเท่า มีร้อยละ 32.42 ส่วนวุฒิมัธยมศึกษา ประถมศึกษาชั้น  
 วิชาเฉพาะ ปริญญาโทขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด มีเพียงร้อยละ 2.21 เท่านั้น ซึ่งมี  
 จำนวนน้อยกวาคณาจารย์ ป.กศ. หรือเทียบเท่าที่มีร้อยละ 2.95 จึงกล่าวได้ว่า ครู-  
 อาจารย์กรมสามัญศึกษา ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ  
 ในท้องที่การศึกษาที่ 4 มีวุฒิอยู่ในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจำนวนมากกว่าร้อยละ  
 50 ขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เกี่ยวกับการกระจายของที่พักอาศัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1  
 ในท้องที่การศึกษาที่ 4 กรุงเทพมหานคร

ในการวิเคราะห์การกระจายของที่พักอาศัยของนักเรียนนี้ เพื่อต้องการทราบ  
 การกระจายของที่พักอาศัยของนักเรียนจากสถานศึกษาหรือที่ตั้งโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำที่อยู่  
 ปัจจุบันของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคน มากำหนดค่าแทนในแผนที่ ซึ่งเป็นแผนที่ที่ไล่จาก  
 กรมแผนที่ทหารขนาดมาตราส่วน 1 : 20,000 โดยใช้จำนวนเลข 1, 2, 3, ...  
 แทนโรงเรียนและนักเรียนที่เขาศึกษาอยู่ในโรงเรียนนั้น ๆ ในการกำหนดค่าแทนที่อยู่  
 อาศัยของนักเรียนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการที่ละเอียดจนครบทุกเขต ยกเว้นเขตคลองสาน  
 เพราะไม่มีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐบาล เพื่อความสะดวกในการพิจารณากำหนด  
 เขตโรงเรียน ผู้วิจัยพยายามกำหนดค่าแทนที่อยู่อาศัยของนักเรียนทุกโรงเรียนไว้ในแผนที่  
 แผนที่เดียวกัน เมื่อลองค่าแทนที่อยู่ของนักเรียนจนครบตามจำนวน 1,182 คนแล้ว ผู้วิจัย  
 ก็เอาสถานที่ตั้งโรงเรียน เป็นจุดศูนย์กลาง เขียนวงกลมรัศมีมี 1 กิโลเมตร 2 กิโลเมตร  
 3 กิโลเมตร 4 กิโลเมตร ซึ่งแสดงไว้ในแผนที่ 3 จากนั้นจึงนับจำนวนตัวเลข  
 ทุกตัวที่ปรากฏอยู่ภายในวงกลมตามรัศมีดังกล่าวแต่ละวงกลม แล้วคำนวณหาการยลของ  
 จำนวนนักเรียนภายในแต่ละวงกลมรัศมี เป็นรายโรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 8

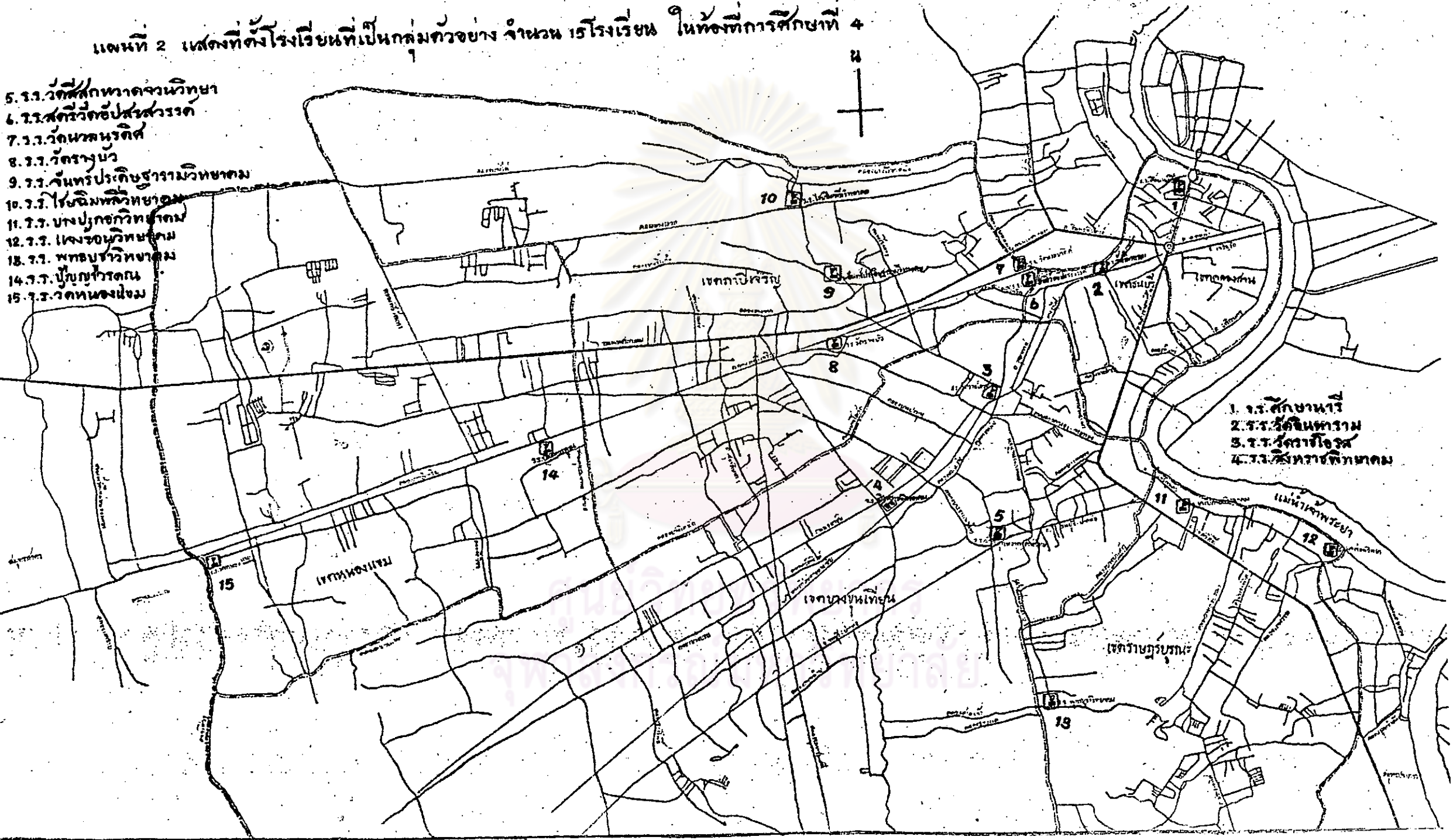
แผนที่ 1  
แสดงท้องที่การศึกษานี้ 4 ซึ่งเป็นตัวอย่าง ในการวิจัย.



I 16087860

แผนที่ 2 แสดงที่ตั้งโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 โรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษา 4

- 5. ร.ร. วัดสีกพาดจวนวิทยา
- 6. ร.ร. สตรีวัดอัมพวันวรารัตน
- 7. ร.ร. วัดนันทนฤค
- 8. ร.ร. วัดราษฎร์
- 9. ร.ร. สำนักประดิษฐารามวิทยาคม
- 10. ร.ร. โรงเรียนพิกุลวิทยาคม
- 11. ร.ร. บึงปรือวิทยาคม
- 12. ร.ร. เขจรอนวิทยาคม
- 13. ร.ร. พศอบรรวิทยาคม
- 14. ร.ร. บุญญารัตน
- 15. ร.ร. วัดหนองน้ยม



- 1. ร.ร. ตักขนาฬ
- 2. ร.ร. วัดอินทาราม
- 3. ร.ร. วัดสารโอรส
- 4. ร.ร. วัดทรายพิทยาคม

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในท้องที่การศึกษาที่ 4. ปีการศึกษา 2520

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน มศ.1 ปีการศึกษา 2520			จำนวนนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
	รอบเช้า	รอบบ่าย	รวม	
1. บางปะกอกวิทยาคม	540	270	810	100
2. แจงรอนวิทยา	360	270	630	80
3. สีสุทททวารวดีวิทยา	270	—	270	40
4. พุทธบูชาวิทยาคม	270	—	270	40
5. สตรีวัดอัมไพรวรรค	360	360	720	100
6. วัดนวลนรดิศ	450	360	810	100
7. ศึกษานารี	450	—	450	100
8. วัดอินทาราม	270	360	630	100
9. วัดราชโอรส	450	270	720	100
10. สิงหนาทพิทยาคม	450	630	1,080	140
11. จันทร์ประภัสสราราม	450	—	450	100
12. ไชยจิมพลีวิทยาคม	297	—	297	40
13. วัดรางบัว	360	360	720	100
14. วัดหนองแขม	360	180	540	80
15. บุญญาวรคุณ	267	—	267	60
รวม	5,604	3,060	8,664	1,280

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จาก 15 โรงเรียน  
ในท้องถิ่นการศึกษาที่ 4 ที่มีที่พักอาศัยห่างจากสถานที่ตั้งโรงเรียน  
ในระยะทาง: ๆ

ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียนที่มีที่พักอาศัยอยู่ห่างจากสถานที่ตั้งโรงเรียน									
	1 กม.		2 กม.		3 กม.		4 กม.		5 กม. ขึ้นไป	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. บางปะกอกวิทยาคม	17	19.54	12	13.95	26	30.23	16	18.83	16	18.83
2. แจงรอนวิทยา	19	25.00	9	11.84	6	7.89	6	7.89	36	47.38
3. สีสูกหาจนวนวิทยา	13	32.50	6	15.00	7	17.50	2	5.00	18	30.00
4. พุทธบูชาวิทยาคม	8	20.00	3	7.50	2	5.00	4	10.00	23	57.50
5. สตรีวัดอัมปสรวรารักษ์	32	32.00	20	20.00	25	25.00	17	17.00	6	6.00
6. วัดนวลนรดิศ	23	25.27	28	30.76	16	17.58	10	10.98	14	15.38
7. ศึกษานารี	17	20.48	22	26.50	11	13.25	13	15.66	20	24.09
8. วัดอินทาราม	39	39.79	27	27.55	21	21.42	6	6.12	5	5.22
9. วัดราชโอรส	11	12.22	8	8.88	33	36.66	17	18.88	21	23.36
10. สิงหาราชพิทยาคม	21	15.67	15	11.19	19	14.17	22	16.41	57	42.53
11. จันทบุรีประสิทธิ์สุราษฎร์	21	28.37	25	33.78	8	10.81	3	4.05	17	22.97
12. ไชยฉิมพลีวิทยาคม	14	35.89	4	10.25	8	20.51	4	10.25	9	23.07
13. วัดรางบัว	28	31.11	20	22.22	10	11.11	7	7.77	25	27.77
14. วัดหนองแขม	23	28.75	18	22.50	6	7.50	14	17.50	19	23.75
15. บุญญาวรคุณ	13	21.66	15	25.00	7	11.66	5	8.33	20	33.33
เฉลี่ย		25.82		19.12		16.68		12.87		25.51

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นลักษณะการกระจายของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 1 ที่มีที่พักอาศัยอยู่ห่างจากสถานที่ตั้งโรงเรียนตามระยะทางต่าง ๆ ดังนี้

ระยะรัศมี 1 กิโลเมตร รอบ ๆ บริเวณโรงเรียนในช่วงระยะนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ที่มีที่พักอาศัยอยู่ใกล้โรงเรียนมากกว่าในช่วงระยะอื่น ๆ โดยเฉพาะแล้วมีถึงร้อยละ 25.82 และนักเรียนจะลดจำนวนลงเมื่อยิ่งห่างออกไป โรงเรียนวัดอินทารามมีนักเรียนอยู่ในช่วงระยะ 1 กิโลเมตรมากที่สุด คือมีถึงร้อยละ 39.79 รองลงมาได้แก่ นักเรียนโรงเรียนไซยฉิมพลีวิทยาคม ร้อยละ 35.89 ส่วนโรงเรียนที่นักเรียนที่มีที่พักอาศัยอยู่ในช่วงระยะนี้เบาบางที่สุดคือ โรงเรียนวัดราชโอรส มีนักเรียนเพียงร้อยละ 12.22 เท่านั้น

ระยะรัศมี 2 กิโลเมตร การกระจายของที่พักอาศัยของนักเรียนในช่วงนี้ลดลงจากช่วงระยะที่ 1 โดยเฉพาะในช่วงนี้มีอัตราความหนาแน่นร้อยละ 19.12 โรงเรียนที่มีนักเรียนอยู่ในระยะนี้มากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนจันทรมหะดิษราราม มีร้อยละ 33.78 รองลงมาได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดนวลนรดิศ มีนักเรียนพักอาศัยในช่วงนี้ร้อยละ 30.76 ส่วนโรงเรียนพุทธมณฑลวิทยาคม มีนักเรียนพักอาศัยอยู่ในช่วงนี้น้อยที่สุด คือเพียงร้อยละ 7.50

ระยะรัศมี 3 กิโลเมตร การกระจายของนักเรียนในช่วงนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับในช่วงที่ 1 และ 2 คืออัตราความหนาแน่นโดยเฉลี่ยลดลงอีก เป็นร้อยละ 16.68 โรงเรียนวัดราชโอรสกลับมีอัตราความหนาแน่นของนักเรียนในช่วงนี้เพิ่มขึ้น มีจำนวนร้อยละ 36.66 รองลงมาได้แก่ นักเรียนโรงเรียนวัดบางปะกอกวิทยาคม มีจำนวนร้อยละ 30.23

ระยะรัศมี 4 กิโลเมตร การกระจายของนักเรียนส่วนใหญ่ในช่วงนี้ลดลงเหมือนระยะอื่น ๆ มีอัตราความหนาแน่นโดยเฉลี่ยเท่ากับ 12.87 แต่ยังมีโรงเรียนที่มีอัตราความหนาแน่นเพิ่มขึ้นจากช่วงระยะอื่น ๆ คือ โรงเรียนหนองแขม ซึ่งเพิ่มจากช่วงระยะที่ 3 จากร้อยละ 7.50 เป็นร้อยละ 17.50 ส่วนโรงเรียนอื่น ๆ เพิ่มเป็นส่วนน้อย ส่วนใหญ่จำนวนนักเรียนลดลงมากกว่า

ส่วนในช่วงระยะ 5 กิโลเมตรขึ้นไป พบว่าช่วงนี้นักเรียนหนาแน่นขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากไม่ได้อำหนดระยะที่แน่นอน แต่ก็มีนักเรียนหนาแน่นน้อยกว่าช่วงอื่น ๆ ทั้งหมด รวมกัน กล่าวคือ จากช่วงระยะ 1 กิโลเมตร 2 กิโลเมตร 3 กิโลเมตร และ 4 กิโลเมตร เมื่อรวมนักเรียน เขาด้วยกันแล้ว มีจำนวนนักเรียนเกินกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป ส่วนโรงเรียนพุทธมณฑลวิทยาคม มีนักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในช่วง 5 กิโลเมตรขึ้นไป ถึงร้อยละ 57.50 แสดงว่านักเรียนท่องเที่ยวไกลมากกว่านักเรียนโรงเรียนอื่น ๆ

ตารางที่ 10 แสดงอายุเฉลี่ย เพศ และจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เขาเรียนในรอบเขา และมาย ของกลุ่มตัวอย่าง 15 โรงเรียน

ชื่อโรงเรียน	อายุเฉลี่ย		เพศ				จำนวนนักเรียน		
	ปี	เดือน	ชาย	%	หญิง	%	รอบเขา	รอบมาย	รวม
1. บางปะลอกวิทยาาคม	14	4	42	48.27	45	51.72	-	87	87
2. แจงรอนวิทยา	14	3	32	41.55	44	58.44	-	76	76
3. วัดสี่สุทหวาควนวิทยา	14	5	19	47.50	21	52.50	40	-	40
4. พุทธมณฑลวิทยาคม	14	1	20	50.00	20	50.00	40	-	40
5. สตรีวัดอัมปสรวรณ	14	1	-	-	100	100.00	-	100	100
6. วัดนวลนรดิศ	14	1	91	100.00	-	-	51	40	91
7. ศึกษานารี	14	1	-	-	83	100.00	83	-	83
8. วัดอินทาราม	14	-	61	62.24	37	37.76	40	58	98
9. วัดราชโอรส	14	7	90	100.00	-	-	-	90	90
10. สิงหนราชพิทยาคม	14	-	60	44.77	74	55.23	68	66	134
11. จันทร์ประภัสสราราม	14	2	28	37.83	46	62.17	74	-	74

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	อายุเฉลี่ย		เพศ				จำนวนนักเรียน		
	ปี	เดือน	ชาย	%	หญิง	%	รวม ชาย	รวม ชาย	รวม
12. ไชยฉิมพลีวิทยาคม	14	4	17	43.58	22	56.42	39	-	39
13. วัดรางบัว	15	2	90	100.00	-	-	43	47	90
14. วัดหนองแขม	14	2	35	43.75	45	56.25	60	20	80
15. ปัญญาวรคุณ	13	9	27	45.00	33	55.00	60	-	60
รวม			612	51.77	570	48.23	598	584	1,182

จากตารางที่ 10 พบว่า เกณฑ์เฉลี่ยอายุของนักเรียนทุกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่าง 13 ปี 9 เดือน ถึง 15 ปี 2 เดือน นักเรียนโรงเรียนปัญญาวรคุณมีอายุเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 13 ปี 9 เดือน ส่วนนักเรียนโรงเรียนวัดรางบัวมีอายุเฉลี่ยมากที่สุด คือ 15 ปี 2 เดือน จำนวนนักเรียนชายมี 612 คน คิดเป็นร้อยละ 51.77 นักเรียนหญิง 570 คนคิดเป็นร้อยละ 48.23 นักเรียนรวมชายมีร้อยละ 50.59 รวมชายร้อยละ 49.40 โรงเรียนที่มีนักเรียนชายทั้งหมดมี โรงเรียนวัดนาลนรทิศ โรงเรียนวัดราชโอรส และโรงเรียนวัดรางบัว โรงเรียนที่มีนักเรียนหญิงทั้งหมด ไทแก โรงเรียนศึกษานารี และโรงเรียนสตรีวัดอัมรินทร์สวรรค์ จึงกล่าวได้ว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกลุ่มตัวอย่างนี้ มีนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิงเล็กน้อย และมีนักเรียนรวมชายมากกว่านักเรียนรวมชายเล็กน้อย เช่นเดียวกัน



ตารางที่ 11 แสดงการยอดละของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เดินทางมา  
โรงเรียนทววิชิต่าง ๆ

ชื่อโรงเรียน	รถประจำทาง		รถส่วนตัว		จักรยาน/ จักรยานยนต์		รถรับจ้าง/ แท็กซี่		เรือ		รถไฟ		เดิน	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
	บางปะกอกวิทยาคม	67	77.04	1	1.14	—	—	2	2.29	—	—	—	—	14
แจรงอนวิทยา	56	72.75	—	—	—	—	4	5.19	1	1.29	—	—	16	20.77
สีสุกหวาดจวน	25	62.50	—	—	1	2.50	2	5.00	—	—	—	—	12	30.00
พุทธบูชาวิทยาคม	24	60.00	1	2.50	1	2.50	4	10.00	5	12.50	—	—	5	12.50
สตรีวิฑาลัยตรา	60	60.00	—	—	—	—	4	4.00	6	6.00	—	—	30	30.00
รัตนวลนรทิศ	69	72.64	2	2.10	—	—	—	—	4	4.21	—	—	20	21.05
ศึกษานารี	64	77.10	8	9.68	—	—	—	—	1	1.23	—	—	10	12.04
วัดอินทาราม	54	55.11	1	1.02	—	—	—	—	1	1.02	—	—	42	42.85
วัดราชโอรส	72	80.00	—	—	—	—	2	2.23	—	—	3	3.33	13	14.44
สิงหนราชพิทยาคม	97	72.38	—	—	—	—	16	11.96	4	2.98	2	1.54	15	11.19
จันทร์ประดิษฐาราม	60	81.08	1	1.35	—	—	2	2.71	—	—	—	—	11	14.86
ไชยฉิมพลีวิทยาคม	28	71.79	—	—	—	—	—	—	4	10.25	—	—	7	17.96
วัดรางบัว	66	73.33	2	2.22	—	—	1	1.11	2	2.22	—	—	19	21.12
วัดหนองแขม	35	43.75	1	1.25	1	1.25	17	21.25	6	7.50	—	—	20	25.00
ปัญญาวารคุณ	32	53.33	—	—	—	—	5	8.33	7	11.66	—	—	16	26.66
รวม	837	70.10	35	2.96	3	0.25	59	5.01	41	3.47	5	0.42	250	21.20

จากตารางที่ 11 พบว่า การเดินทางด้วยรถประจำทาง เป็นวิธีที่นักเรียนใช้มากที่สุด มีค่าเฉลี่ยถึงร้อยละ 70.10 เช่น โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม มีนักเรียนเดินทางด้วยรถประจำทางถึงร้อยละ 81.08 อันที่จริงลงมาไล่แก นักเรียนโรงเรียนวัดราชโอรส ร้อยละ 80.00 และนักเรียนโรงเรียนวัดหนองแขมมีโรงเรียนประจำทางน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 43.75 ทั้งนี้เพราะโรงเรียนอยู่ชานเมือง นักเรียนอาศัยอยู่ไกล ๆ โรงเรียนมากกว่าโรงเรียนอื่น ๆ จึงเดินไปโรงเรียนใกล้สะดวก อดายไรก็ตาม เมื่อคุณเฉลี่ยถึงกลางแล้ว พบว่า การเดินทางด้วยรถประจำทางมีค่าร้อยละสูงกว่าวิธีอื่น ๆ ทั้งหมด จึงกล่าวได้ว่า รถประจำทางมีส่วนช่วยให้นักเรียนที่มีที่พักอาศัยอยู่ไกลออกไปได้เดินทางไปโรงเรียนใกล้สะดวกขึ้น และมีผลให้เขตโรงเรียนกว้างขวางออกไปไคมาก จนบางครั้งก่อให้เกิดปัญหาเรื่อง เขตโรงเรียนกว้างไกลเกินไป

การเดินทางโดยทางเท้า เป็นวิธีที่นักเรียนใช้มากเป็นอันดับสอง โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 21.20 โรงเรียนที่มีนักเรียนเดินทางด้วยเท้าไปโรงเรียนมาก ส่วนใหญ่มักจะเป็นโรงเรียนที่อยู่ในย่านชุมชนที่หนาแน่น เช่น โรงเรียนวัดอินทาราม มีจำนวนนักเรียนร้อยละ 42.85 โรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์ ร้อยละ 30.00 ส่วนนักเรียนโรงเรียนสิงห์ราชพิทยาคมมีนักเรียนที่เดินไปโรงเรียนน้อยมากเพียงร้อยละ 11.19 เท่านั้น ทั้งนี้เพราะเป็นโรงเรียนที่มีการคมนาคมสะดวกมาก คือมีทั้งรถประจำทาง เรือ และรถไฟ

การเดินทางด้วยรถรับจ้างหรือรถเมล์เล็ก นักเรียนใช้มากเป็นอันดับสาม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 5.01 การที่นักเรียนเลือกใช้วิธีนี้อาจเป็นเพราะรถประจำทางมีไม่เพียงพอ

ส่วนการเดินทางด้วยวิธีอื่น ๆ เป็นวิธีที่นักเรียนใช้ไม่มากนัก ได้แก่ การเดินทางโดยเรือ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.47 โดยมากมักเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ใกล้ทางน้ำ เช่น โรงเรียนพุทธบูชาวิทยาคม มีจำนวนนักเรียนเดินทางโดยเรือถึงร้อยละ 12.50 โรงเรียนบุญญาวรคุณ ร้อยละ 11.66 เป็นต้น ส่วนการเดินทางโดยรถส่วนตัวมี

ค่าเฉลี่ยร้อยละ 2.96 รถไฟเฉลี่ยร้อยละ 0.4 จักรยานหรือจักรยานยนต์เฉลี่ย ร้อยละ 0.25

จึงเห็นได้ว่า การเดินทางของนักเรียนมีความสำคัญที่จะส่งเสริมหรือทำให้ เขตโรงเรียนเปลี่ยนแปลงได้ นักเรียนที่เดินทางโดยยานพาหนะจะเดินทางได้ไกลและ กว้างขวางห่างจากสถานที่ตั้งโรงเรียนไ้มากกว่า นักเรียนที่เดินไปโรงเรียนซึ่งจะ ต้องอยู่ใกล้ ๆ โรงเรียนเท่านั้น นักเรียนที่ก่อให้เกิดปัญหาในการจราจรมาลด ไ้แก่ กลุ่มที่โปรดประจำทาง รถยนต์ส่วนตัว และยวดยานอื่น ๆ รวมกัน ซึ่งมีถึงร้อยละ 78.32 อันนับได้ว่ามีจำนวนมากมีไขนอย.

ตารางที่ 12 แสดงเวลาเฉลี่ยในการเดินทางไปกลับระหว่างบ้านกับ โรงเรียนและค่าใช้จ่ายต่อวัน

ชื่อโรงเรียน	เวลาเฉลี่ย (นาที) จาก		ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ต่อวัน (บาท)
	บ้านไป ร.ร.	ร.ร.ไปบ้าน	
1. บางปะกงวิทยาคม	27.41	29.35	1.59
2. แจงรอนวิทยา	32.46	31.03	2.43
3. วัดสี่สุททวารจวนวิทยา	41.92	42.56	2.68
4. พุทธบูชาวิทยาคม	40.00	44.50	1.95
5. สตรีวัดอัมปสรวรวิหาร	29.64	31.24	1.61
6. วัดนวลนรดิศ	28.76	31.10	1.79
7. ศึกษานารี	36.36	33.76	1.67
8. วัดอินทกาม	20.92	22.31	1.87
9. วิชาชโอรส	31.34	32.41	1.82
10. สิงทรายพิทยาคม	34.55	38.58	1.97
11. จันทร์ประสิทธิ์ราษฎร์	33.95	41.55	2.00

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	เวลาเฉลี่ย (นาที) จาก		ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ต่อวัน (บาท)
	บ้านไป ร.ร.	ร.ร.ไปบ้าน	
12. ไชยฉิมพลีวิทยาคม	35.46	37.00	2.13
13. วัดรางบัว	32.66	37.94	2.28
14. วัดหนองแขม	34.50	38.00	1.40
15. ภัฏญาวรรณ	46.13	47.50	2.25
เฉลี่ย	33.73	35.92	1.96

จากตารางที่ 12 พบว่า เวลาเฉลี่ยในการเดินทางจากบ้านไปโรงเรียนของนักเรียนแต่ละโรงเรียนใช้เวลาเฉลี่ย 33.73 นาที และใช้เวลาเดินทางจากโรงเรียนกลับบ้านเฉลี่ยประมาณ 35.92 นาที นักเรียนต้องใช้จ่ายเป็นค่าเดินทางเฉลี่ยต่อวัน คนละ 1.96 บาท

เมื่อพิจารณา แต่ละโรงเรียนพบว่า นักเรียนโรงเรียนภัฏญาวรรณต้องใช้เวลาในการเดินทางไปโรงเรียนมากที่สุด ถึง 46.13 นาที และนักเรียนโรงเรียนวัดอินทราภิเษกใช้เวลาเดินทางไปโรงเรียนน้อยที่สุด คือ 20.92 นาที ส่วนเวลาที่นักเรียนใช้เวลาเดินทางเพื่อกลับบ้าน ปรากฏว่า นักเรียนโรงเรียนภัฏญาวรรณใช้เวลาเดินทางมากที่สุด คือ 47.50 นาที และนักเรียนโรงเรียนวัดอินทราภิเษกใช้เวลาเดินทางกลับน้อยที่สุด คือ 22.31 นาที เท่านั้น

ชื่อโรงเรียน	1-3 กม.		4-6 กม.		7-9 กม.		10-12 กม.		13-15กม.		16-18กม.		19-21กม.		22-24กม.		24กมขึ้นไป	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
บางปะกอกวิทยาคม	50	57.5	24	27.6	8	9.2	1	1.1	2	2.3	-	-	-	-	-	-	2	2.3
แจรงวนวิทยา	32	41.6	21	27.2	14	18.2	5	6.5	3	3.9	1	1.3	1	1.3	-	-	-	-
วัดสี่สุทวารากจวน	17	42.5	4	10.0	7	17.5	6	15.0	2	5.0	1	2.5	2	5.0	1	2.5	-	-
พุทธบูชาวิทยาคม	11	27.5	12	30.0	6	15.0	6	15.0	2	5.0	1	2.5	-	-	1	2.5	1	2.5
สตรีวัดอัมรินทร์	50	50.0	28	28.0	4	4.0	3	3.0	1	1.0	2	2.0	2	2.0	3	3.0	1	1.0
วัดนวลนรดิศ	52	54.7	21	22.1	8	8.4	5	5.2	2	2.1	2	2.1	1	1.1	2	2.1	2	2.1
ศึกษานารี	45	54.2	15	18.1	9	10.8	9	10.8	1	1.2	3	3.6	-	-	-	-	2	2.4
วัดอินทราชม	67	71.1	10	10.3	9	9.3	4	4.1	1	2.1	2	4.1	-	-	1	2.1	1	2.1
วัดราชโอรส	37	43.0	19	22.7	16	18.6	9	10.5	-	-	2	2.3	2	2.3	-	-	2	2.3
สิงห์ราชพิทยาคม	41	30.4	37	27.6	22	16.4	16	11.9	7	5.2	3	2.2	2	1.4	2	1.4	4	2.9
จันทร์ประดิษฐาราม	33	44.6	17	22.9	6	8.1	2	2.7	3	4.1	5	6.7	3	4.1	2	2.7	3	4.1
ไชยนิมิตต์วิทยาคม	19	48.7	9	23.1	5	12.8	1	2.5	1	2.5	-	-	2	5.1	-	-	2	5.1
วัดรางบัว	40	44.4	18	20.0	9	10.0	8	8.9	3	3.4	1	1.1	2	2.2	2	2.2	7	7.8
วัดหนองเขม	35	43.7	16	20.0	8	10.0	4	5.0	4	5.0	9	11.2	2	2.5	-	-	2	2.5
บุญญาวรคุณ	18	30.0	18	30.0	4	6.6	4	6.6	3	5.0	-	-	12	20.0	-	-	1	1.6
รวม	549	46.68	269	22.87	135	11.47	81	6.88	35	2.97	32	2.72	31	2.63	14	1.19	30	2.55

จากตารางที่ 13 จะเห็นได้ว่า ระยะทางจากที่นักเรียนพักอาศัยอยู่  
 อยู่ห่างจากสถานที่ตั้งโรงเรียนในระยะ 1 - 3 กิโลเมตร มีจำนวนนักเรียนอยู่ถึง  
 ร้อยละ 46.68 ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด ระยะที่อยู่ห่างรองลงไปได้แก่ ระยะ 4 - 6  
 กิโลเมตร มีนักเรียนอยู่ร้อยละ 22.87 และระยะทางที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่น้อย  
 ที่สุดคือ ระยะ 22 - 24 กิโลเมตร มีจำนวนเพียงร้อยละ 1.19

จึงกล่าวได้ว่า ระยะทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนที่นักเรียนพักอาศัยอยู่  
 มากที่สุด คือ ระยะ 1 - 3 กิโลเมตร

ถ้าพิจารณาจากความหนาแน่นภายในระยะ 1 - 3 กิโลเมตรของนักเรียน  
 เป็นรายโรงเรียน จะพบว่า นักเรียนโรงเรียนวัดอินทราคม มีนักเรียนที่มีบ้านพัก  
 อาศัยอยู่ภายใน 1 - 3 กิโลเมตร มีจำนวนหนาแน่นที่สุด คือ ร้อยละ 71.10  
 รองลงมาได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม ร้อยละ 57.50 และ  
 นักเรียนโรงเรียนวัดทวารนรภิส ร้อยละ 54.70 ส่วนนักเรียนที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ห่าง  
 จากโรงเรียนภายในระยะ 1 - 3 กิโลเมตร น้อยที่สุดได้แก่ นักเรียนโรงเรียน  
 พุทธบูชาวิทยาคม ร้อยละ 27.50 นอกนั้นมีที่พักอาศัยอยู่ไกลเกิน 3 กิโลเมตร  
 เขตโรงเรียนจึงมีแนวโน้มที่จะกว้างออกไปไกลเกิน 3 กิโลเมตร เพราะมีจำนวน  
 นักเรียนที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ภายในระยะ 1 - 3 กิโลเมตร ทั้งแต่ร้อยละ 50.00  
 ขึ้นไปเพียง 5 โรงเรียน ที่เหลืออีก 10 โรงเรียนนั้น มีนักเรียนอยู่ไกลเกิน  
 ระยะ 3 กิโลเมตรขึ้นไปทั้งสิ้น

ตอนที่ 3 กำหนดเขตโรงเรียนโดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล ใน  
 ตอนที่กล่าวมาแล้ว พร้อมกับการพิจารณาองค์ประกอบด้านอื่น

เขตราชภุมรินทร์

โรงเรียนในเขตราชภุมรินทร์มี 4 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม

2. โรงเรียนแจรงรอนวิทยา
3. โรงเรียนพุทธมณฑลวิทยาคม และ
4. โรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

ในเขตนี้ จะพิจารณากำหนดเขตโรงเรียนเพียง 3 โรงเรียนเท่านั้น เนื่อง  
จากโรงเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยได้รับการยกเว้น ไม่ต้องเข้าร่วมโครงการ  
การแบ่งทองที่การศึกษาตามประกาศของกรมสามัญศึกษา<sup>1</sup> กระทรวงศึกษาธิการ ลง  
วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2520 โดยถือว่า เป็นโรงเรียนที่มีลักษณะพิเศษ คือ  
รับนักเรียนเฉพาะผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามเท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงถือว่าโรงเรียนนี้ไ้  
รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ในโครงการกำหนดเขตโรงเรียนในการวิจัยนี้ด้วย เพราะเด็ก  
ที่นับถือศาสนาอิสลามในทองที่การศึกษาอื่น ๆ สามารถเข้าศึกษาในโรงเรียนนี้ได้  
ฉะนั้น ในเขตนี้ จึงมีโรงเรียนที่ต้องพิจารณากำหนดเขต 3 โรงเรียน ซึ่งจะกำหนด  
โดยใช้เกณฑ์ตามที่โลกลาวแล้ว ผู้วิจัยได้เสนอการกำหนดเขตไว้ในแผนที่ 4 แล้ว  
อนึ่ง เสนอรอบรูปของเขตโรงเรียนแต่ละโรงเรียนจะใช้ แผนที่ คลอง ทางรถไฟ  
หรือถนน เป็นหลักในการกำหนด

ศูนย์วิทยุทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<sup>1</sup>กระทรวงศึกษาธิการ, กรมสามัญศึกษา, คำชี้แจงกรมสามัญศึกษา "เรื่อง  
แนวปฏิบัติในการรับนักเรียน ปีการศึกษา 2520 สำหรับโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญ  
ศึกษา" 2520, (เอกสารอัสสาเนา), หน้า 1.

ตารางที่ 14 แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลา จำนวนความหนาแน่น  
ของนักเรียนในวงกลมรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่เกินร้อยละ  
50 และการหาระยะทางโดยใช้วิธีของ Jacques Hallak

เขตราชภัฏบุรีรัมย์ 3 โรงเรียน	เวลา		เฉลี่ย	ระยะทาง			%ของ นร. ที่อาศัยอยู่ภายใน รัศมีที่มีนร. หนาแน่นเกิน 50% ในระยะ (กม.)			E=2.598r <sup>2</sup> d
	ผู้มี ทหาร	นักเรียน		ผู้มี ทหาร	นักเรียน	เฉลี่ย	3	4	มากกว่า 5	
บางปะกอกวิทยาคม	30	28	29	5	3	4	63.72	-	-	r = 1.76
แจ้งรอนวิทยา	30	31	30.5	5	6	5.5	44.73	52.62	-	r = 1.77
พุดสมบูรณ์วิทยาคม	30	42	36	5	12	8.5	32.50	42.50	57.50	r = 0.88

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่า ถ้าจะถือเวลาเฉลี่ยในการเดินทางไปกลับ  
โรงเรียนของนักเรียนแล้ว หากนักเรียนเดินไปโรงเรียนทุกคน แต่ละคนเดินได้เฉลี่ย  
ชั่วโมงละ 4.5 กิโลเมตร เวลาเฉลี่ยของโรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม 29  
นาที ดังนั้น นักเรียนจะอยู่ไกลจากโรงเรียนเป็นระยะทางเท่ากับ 2.175 กิโลเมตร  
แต่ภายในรัศมี 2 กิโลเมตรนี้มีนักเรียนพักอาศัยอยู่เพียงร้อยละ 33.49 เท่านั้น  
จึงไม่สามารถจะกำหนดหาระยะ 2.175 กิโลเมตรเป็นเขตโรงเรียนได้ จึงต้อง  
หันมาพิจารณาความหนาแน่น ความระยะรัศมีต่าง ๆ ดังนี้

Jacques Hallak, Planning the Location of Schools: An  
instrument of educational policy, UNESCO, 1977, p. 159.



(1) ระยะ 1 กิโลเมตร : ระยะ 2+3+4+5 กิโลเมตรขึ้นไป  
 19.54 : 13.95+30.23+18.14+18.14  
 19.54 : 80.46

(2) ช่วงระยะ 1+2 กิโลเมตร : ช่วงระยะ 3+4+5 กิโลเมตรขึ้นไป  
 19.54+13.95 : 30.23+18.14+18.14  
 33.49 : 66.51

(3) ช่วงระยะ 1+2+3 กิโลเมตร : ช่วงระยะ 4+5 กิโลเมตรขึ้นไป  
 19.54+13.95+30.23 : 18.14+18.14  
 63.72 : 36.28

จากตารางคำนวณข้างต้นนี้ พบว่า การกำหนดเขตการรับนักเรียนในแต่ละโรงเรียนนั้น หากกำหนดระยะรัศมีเพียงช่วง 1 หรือ 2 กิโลเมตรจะไม่เหมาะสม เพราะเหตุว่า หากพิจารณาจากจำนวนนักเรียนในปัจจุบัน ปรากฏว่า จะมีนักเรียนอยู่นอกเขตถึงร้อยละ 80.46 และ 66.51 ตามลำดับ แสดงว่ายังมีจำนวนนักเรียนมากกว่าครึ่งหนึ่งของนักเรียนทั้งหมดที่ไม่สามารถจะเข้าเรียนในโรงเรียนนี้ได้ ถ้าหากขยายเขตโรงเรียน หรือนับหนึ่งเขตการรับนักเรียนออกไปเป็นช่วงรัศมี 3 กิโลเมตร จะมีนักเรียนที่มีที่พักอาศัยอยู่นอกเขตเพียงร้อยละ 36.28 เท่านั้น ถ้าหากขยายออกไปอีกก็จะครอบคลุมนักเรียนไ้มากยิ่งขึ้น ดังนั้น การกำหนดเขตโรงเรียน จึงควรกำหนดเขตทางจากโรงเรียนเป็นระยะรัศมีประมาณ 3 กิโลเมตร จึงเห็นว่าเกณฑ์การพิจารณาความหนาแน่นของนักเรียนที่มีที่พักอาศัยอยู่ห่างจากโรงเรียนภายในระยะที่มีนักเรียนหนาแน่นตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ที่จะใช้ในการกำหนดเขตโรงเรียนในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

อย่างไรก็ตาม ถ้าพบว่าเกณฑ์เวลา และ ระยะทางเฉลี่ยของความถี่เห็นจากผู้บริหาร โรงเรียนและนักเรียน อยู่ในระยะเวลาและระยะทางที่ครอบคลุมนักเรียนส่วนใหญ่ เกินร้อยละ 50 ขึ้นไป ก็จะถือเกณฑ์นี้แบ่งเขตโรงเรียนด้วย ส่วนเกณฑ์อัตราความหนาแน่นในระยะที่มีนักเรียนตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปก็จะยังนำมาใช้

พิจารณาประกอบกันด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การกำหนดเขตโรงเรียนต่าง ๆ ดำเนินไปอย่าง  
ไกลเคียงสภาพจริงมากที่สุด

อนึ่งในการพิจารณาระยะทางจากสูตร  $E = 2.598x^2 d$  นั้น กระทำ  
โดยการใช้แทนค่าสูตร ดังที่กล่าวไว้ในหน้า 26 แล้ว ทั้งนี้วิธีใช้อัตราความ  
หนาแน่นของประชากรในวัยเรียน (d) ของประเทศไทย ร้อยละ 14<sup>1</sup> แล้วคำนวณ  
จากจำนวนประชากรของแต่ละเขต ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนประชากร และอัตราความหนาแน่นของประชากร  
ในวัยเรียน ต่อตารางกิโลเมตร ในแต่ละเขตของท้องที่การ  
ศึกษาที่ 4

ชื่อเขต	ประชากร	ประชากรวัยเรียน ร้อยละ 14	พื้นที่ของแต่ละ เขต	อัตราความหนาแน่นของ ประชากรในวัยเรียน ต่อ ตารางกิโลเมตร
ธนบุรี	240,724	33,701	8.626	3,906
คลองสาน	144,664	20,252	6.051	3,346
บางกุ่มระ	93,251	13,055	42.874	304
ภาษีเจริญ	157,152	22,001	53.947	407
หนองแขม	34,015	4,762	48.283	98
บางขุนเทียน	176,448	24,702	181.156	136

<sup>1</sup>วิฑูร โอสถานนท์, ผู้รวบรวม, ประชากรศึกษา: ปัญหาและการวางแผน  
ประชากร, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พระจันทร์, 2519), หน้า 79.

จากตารางที่ 15 พบว่า เขตชนบุรี มีอัตราความหนาแน่นของประชากรในวัยเรียนต่อตารางกิโลเมตรมากที่สุด คือมีถึง 3,906 คน ต่อ ตารางกิโลเมตร ส่วนเขตหนองแขม มีประชากรในวัยเรียน ต่อ ตารางกิโลเมตร น้อยที่สุด คือมีเพียง 98 คน ต่อ ตารางกิโลเมตร

สำหรับ เส้นแบ่งอาณาเขตของโรงเรียนนั้น จะใช้ แนวำ คลอง หรือถนน เป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเสมอภาคแก่นักเรียนในมากที่สุด แต่ก็พยายามกำหนดให้ไกล เคียงรูปหก เหลี่ยมให้มากที่สุดอีกประการหนึ่งด้วย ดังนั้น จึงสามารถกำหนดเขตโรงเรียนได้ดังแผนที่ 4

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลาและจำนวนความหนาแน่นของนักเรียนในรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่เกินร้อยละ 50 ในเขตภาษีเจริญ

เขตภาษีเจริญ โรงเรียน	เวลา (นาที) ระยะทาง (กม.) ร้อยละของนร. ในช่วงระยะที่มีนร. ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป						2		
	ครู หาร	นักเรียน	เฉลี่ย	ครู หาร	นักเรียน	เฉลี่ย	3 กม.	4 กม.	$E=2.598r^2$
วัดนวลนรดิศ	40	30	35	3	3	3	73.61	84.59	$r = 2.42$
วัดรางบัว	40	35	37.65	3	3	3	64.44	72.41	$r = 1.53$
สตรีวัดอัมรินทร์วรดิศ	40	30	35	3	3	3	75.22	92.00	$r = 2.46$
จันทร์ประดิษฐาราม	40	37	38.87	3	3	3	72.96	77.01	$r = 1.34$
ไชยฉิมพลีวิทยาคม	40	36	38.11	3	3	3	66.65	76.90	$r = 0.90$

จากตารางที่ 16 พบว่า เวลาเฉลี่ยในการเดินทางไป-กลับระหว่างบ้านกับโรงเรียนของนักเรียนในเขตภาษีเจริญระหว่าง 35 - 38 นาที หรือ ประมาณระหว่าง 2,625 - 2,850 เมตร ซึ่งไกลเคียง 3 กิโลเมตร จึงถือว่า

เขตโรงเรียนในเขตภาคีเจริญ มีรัศมี 3 กิโลเมตร โดยประมาณ และเขตการรับนักเรียนเข้าเรียนของเขตภาคีเจริญทุกโรงเรียนจะครอบคลุมเกิน 50 % ขึ้นไปทั้งนั้น ดังนั้น จึงสามารถกำหนดเขตใกล้ในแผนที่ 4

ตารางที่ 17. แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลา และจำนวนความหนาแน่นของนักเรียนในรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่เกินร้อยละ 50 ในเขตบางขุนเทียน

เขตบางขุนเทียน โรงเรียน	เวลา (นาที)			ระยะทาง (กม.)			ร้อยละของนักเรียนในวง ที่รัศมี ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป		
	ผู้ เรียน หาร	นักเรียน	เฉลี่ย	ผู้ เรียน หาร	นักเรียน	เฉลี่ย	3 กม.	4 กม.	E=2.598r <sup>2</sup>
วัดราชโอรส	40	31.87	35.93	3	3	3	57.76	76.64	r = 2.66
สิงหาราชพิทยาคม	40	36.56	38.28	3	3	3	41.03	57.44	r = 3.15
วัดสี่สุทวารจวน	40	42.24	41.12	3	3	3	65.00	70.00	r = 1.19

จากตารางที่ 17 พบว่า เขตโรงเรียนวัดราชโอรส กับ โรงเรียนวัดสี่สุทวารจวนวิทยา มีรัศมี 3 กิโลเมตร ส่วนเขตของโรงเรียนสิงหาราชพิทยาคมกว้างออกไปเป็น 4 กิโลเมตร ทั้งนี้จากการคำนวณโดยดั่งนี้ หากใช้ เวลาเดินทางไปกลับระหว่างบ้านกับโรงเรียน 35 นาที และถ้าเดินไกลเฉลี่ยชั่วโมงละ 4.5 กิโลเมตร จะได้รัศมี 2,625 เมตร แต่ถ้าใช้เวลา 41 นาที จะได้รัศมี 3,075 เมตร จึงอาจกำหนดเขตของโรงเรียนใดควรมีรัศมีประมาณ 3 กิโลเมตร แต่เฉพาะโรงเรียนสิงหาราชพิทยาคมต้องขยายเขตโรงเรียนออกไปอีก เพราะถ้ากำหนดเขตเพียงรัศมี 3 กิโลเมตรจะไม่ครอบคลุมจำนวนนักเรียนเกินร้อยละ 50 ทั้งนี้ถ้ากำหนดเพียง 3 กิโลเมตร จะมีนักเรียนเพียงร้อยละ 41.03 เท่านั้น หากขยายอีก 1 กิโลเมตร

จะมีจำนวนนักเรียนร้อยละ 57.44 จึงต้องถือเอาระยะรัศมี 4 กิโลเมตรจากโรงเรียนเป็นเขตกำหนดการรับนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนนี้ต่อไป จึงกำหนดเขตของโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตบางขุนเทียนไคถึงแสงโพธิ์ แผนที่ 4

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลาและจำนวนความหนาแน่นของนักเรียนในรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่เกินร้อยละ 50 ในเขตหนองแขม

เขตภาษีเจริญ โรงเรียน	เวลา (นาที)			ระยะทาง (กม.)			ร้อยละของนร. ในช่วงระยะรัศมี นร. ตั้งแต่ 50 % ขึ้นไป		
	ครู หวาร	นักเรียน	เฉลี่ย	ครู หวาร	นักเรียน	เฉลี่ย	3 กม.	4 กม.	$r = 2.598r^2 d$
วัดหนองแขม	40	36	38.	3.5	3	3.25	58.75	76.25	$r = 2.89$
บุญญาวรคุณ	40	46	43	3.5	3.5	3.5	58.32	66.65	$r = 1.80$

จากตารางที่ 18: แสดงว่า เขตของโรงเรียนวัดหนองแขมจะมีรัศมีระหว่าง 2.89 - 4.0 กิโลเมตร เพราะจะสามารถรับนักเรียนเข้าเรียนไคถึงร้อยละ 76.25 ส่วนโรงเรียนบุญญาวรคุณ เขตโรงเรียนจะอยู่ระหว่างรัศมี 1.80 - 4.0 กิโลเมตร จึงจะครอบคลุมจำนวนนักเรียนไคร้อยละ 66.65 ดังนั้นการกำหนดเขตโรงเรียนบุญญาวรคุณ จึงกำหนดเอารัศมีดังกล่าวข้างต้นกำหนดการต่อไป ดังแสดงไว้ในแผนที่ 4

ตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลาและจำนวนความหนาแน่น  
ของนักเรียนในรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่เกินร้อยละ 50  
ในเขตชลบุรี

เขตชลบุรี โรงเรียน	เวลา (นาที)			ระยะทาง (กม.)			ร้อยละของนร. ในช่วงระยะที่มี นร. ตั้งแต่ 50 % ขึ้นไป		
	ครู หาร	นักเรียน	เฉลี่ย	ครู หาร	นักเรียน	เฉลี่ย	นร. ตั้งแต่ 50 % ขึ้นไป		$E=2.598r^2$
							3 กม.	4 กม.	
ศึกษานารี	30	34.5	32.25	3	3	3	60.23	75.89	$r = 0.44$
วัดอินทาราม	30	21.5	25.25	3	3	3	88.76	94.88	$r = 0.49$

จากตารางที่ 19 แสดงว่า เขตโรงเรียนศึกษานารีมีรัศมีตั้งแต่ 0.44 -  
4 กิโลเมตร ภายในรัศมีระยะนี้จะครอบคลุมจำนวนนักเรียนถึงร้อยละ 75.89  
ส่วนเขตโรงเรียนวัดอินทารามนั้น จะมีรัศมีตั้งแต่ 0.49 - 3 กิโลเมตร ซึ่งสามารถ  
ครอบคลุมจำนวนนักเรียนได้ถึงร้อยละ 88.76

อนึ่ง สำหรับโรงเรียนศึกษานารีนั้น ไม่สามารถจะกำหนดเขตการรับนักเรียน  
ได้ เพราะเป็นโรงเรียนที่นโยบายรับนักเรียนจากทุกเขตภายในท้องที่การศึกษาที่ 4  
และเป็นนักเรียนหญิงทั้งหมด จึงเหลือเพียงโรงเรียนวัดอินทารามที่ได้อำนาจเขตโรงเรียน  
จึงแสดงไว้ในแผนที่ 4

ผลจากการหาค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลา จำนวนความหนาแน่นของนักเรียน  
ในระยะรัศมีที่มีนักเรียนเกินร้อยละ 50 และรัศมีที่ได้จากการคำนวณจากสูตร ของ  
ที่ 15 โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ในท้องที่การศึกษาที่ 4 สามารถนำมาแสดง  
สรุปผล ดังแสดงในตารางที่ 20

ตาราง 20 แสดงค่าเฉลี่ยของระยะทาง เวลา จำนวนความหนาแน่น  
ของนักเรียนในเขตพื้นที่ที่มีนักเรียนเกินร้อยละ 50 และ  
ระยะทางที่ไกลจากสูตร  $E = 2.598x^2 d$  ของทุก  
โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในองค์การการศึกษาที่ 4

ชื่อโรงเรียน	เวลาเฉลี่ย (นาที)	ระยะทางเฉลี่ย (กม.)	เขตพื้นที่นักเรียน เกิน 50 %	ค่าหารค่าเฉลี่ย จากสูตร
บางปะกอกวิทยาคม	29	4	3	1.75
แจรงธอนวิทยา	30	5	4	1.77
พุทธบูชาวิทยาคม	36	8	5	0.88
สีสุกหว่าจวนวิทยา	41	3	3	1.19
สิงหนราชวิทยาคม	38	3	4	3.15
วัดราชโอรส	36	3	3	2.66
สตรีวัดอัมพวันสุวรรณค.	35	3	3	2.46
วัดนวลนรดิศ	35	3	3	2.42
วัดรางบัว	37	3	3	1.53
จันทร์ประดิษฐาราม	38	3	3	1.34
ไชยฉิมพลีวิทยาคม	38	3	3	0.90
สีกษานารี	32	3	3	0.44
วัดอินทาราม	25	3	3	0.49
วัดหนองแขม	38	3	3	2.89
บุญญาวรคุณ	43	4	3	1.80
ค่าเฉลี่ยรวม	35.4	3.6	3.27	1.71

จากตารางที่ 20 พบว่า เวลาเฉลี่ยในการเดินทางของนักเรียนที่ได้จากผู้บริหารและนักเรียนโดยส่วนรวมของทุกโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง คือ 35.4 นาที นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา เวลาในการเดินทางโดยเฉลี่ยมากที่สุด คือ 43 นาที รองลงมาได้แก่นักเรียนโรงเรียนสี่สีสุททวารคณาวิทยาใช้เวลาเฉลี่ย 41 นาที และนักเรียนที่โช เวลาในการเดินทางน้อยที่สุดได้แก่นักเรียนโรงเรียนวัดอินทราวงษ์ โช เวลา 25 นาที

ระยะทางระหว่างที่พักอาศัยของนักเรียนกับโรงเรียนเฉลี่ยโดยส่วนรวมทั้งภาคเท่ากับ 3.6 กิโลเมตร เมื่อพิจารณาเป็นโรงเรียนพบว่านักเรียนโรงเรียนพุทธมณฑลวิทยาลัยที่มีที่พักอาศัยอยู่ห่างจากโรงเรียนมากที่สุด คือ 8 กิโลเมตร รองลงมาได้แก่โรงเรียนแจรงวอนวิทยา 5 กิโลเมตร และโรงเรียนบางปะกอกวิทยาลัย กับโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ห่าง 4 กิโลเมตร นอกนั้นนักเรียนที่มีที่พักอาศัยอยู่ห่างจากโรงเรียนเป็นระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตรทั้งสิ้น

ระยะรัศมีที่มีนักเรียนพักอาศัยอยู่หนาแน่นเกินร้อยละ 50 พบว่าค่าเฉลี่ยโดยส่วนรวมมีรัศมีเท่ากับ 3.27 กิโลเมตร และจากการคำนวณโดยใช้สูตรพบว่าระยะรัศมีเฉลี่ยโดยส่วนรวมทั้งภาค 1.71 กิโลเมตร

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 20 นี้ จะนำมาใช้ เป็นเกณฑ์ในการกำหนดเขตโรงเรียนต่อไป ดังแสดงไว้ในแผนที่ 4

จากการกำหนดเขตโรงเรียนต่าง ๆ แล้ว ผู้วิจัยพบว่า เขตโรงเรียนบางเขตควรจะเป็นเขตเดียวกันไปทั้งหมดนี้ เพื่อความเหมาะสม คือ เขตโรงเรียนวัดนวลนรดิศกับเขตโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ ซึ่งโรงเรียนวัดนวลนรดิศรับเฉพาะนักเรียนชายส่วนโรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์รับเฉพาะนักเรียนหญิง จุดตั้งของทั้งสองโรงเรียนก็อยู่ใกล้กันมาก มีเพียงคลองภาษีเจริญกั้นอยู่นั่น

เขตโรงเรียนวัดนวลนรดิศทิศเหนือใช้คลองบางเชือกหนัง เป็นเส้นกั้น อาณาเขตทางด้านตะวันออกใช้ถนนจรดสนธิวงศ์ เรื่อยลงมาจนถึงทางรถไฟสายมหาชัย ทางทิศใต้ใช้คลองบางโคล่กั้นอาณาเขต และทางทิศตะวันตกใช้ระยะทางจากที่ตั้งโรงเรียนวัดนวลนรดิศห่างออกไปตามแนวคลองภาษีเจริญ เป็นระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นเส้นแบ่งเขต ดูจากแผนที่ 4



เขตโรงเรียนวัดรางบัว ทิศตะวันออกไป เส้นแวงซึ่งอยู่ห่างจากโรงเรียน  
ไปตามคลองภาษีเจริญประมาณ 1.5 กิโลเมตร เป็นเส้นแวงเขต ทิศเหนือไปคลอง  
บางจาก เรือจะไปทางตะวันตกจนจรดซอยแสงเพชร เป็นเส้นแวงเขต ทิศตะวันตกไป  
ถนนสุขุมวิท 7 เป็นเส้นแวงเขต และทางทิศใต้ไปคลองบางโคลด์ แวงเขต

เขตโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาลัย มีบางพื้นที่ซ้ำซ้อนกับพื้นที่เขต  
ของโรงเรียนวัดรางบัว เนื่องจาก มีนักเรียนโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามที่พัก  
อาศัยอยู่ใกล้โรงเรียนวัดรางบัวเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เขตโรงเรียนจันทร์ประดิษฐาราม  
ทางด้านทิศเหนือไปแนวคลองบางกอก เป็นเส้นแวงเขต ทางทิศตะวันตกไปจรด  
ถนนพหลโยธินสาย 2 จรดกับถนนเพชรเกษมเป็นเส้นแวงอาณาเขต ทิศใต้ไปถนนเพชรเกษม  
เป็นเส้นแวง ทิศตะวันออกไปคลองโรงยาว เป็นเส้นแวงเขตของโรงเรียนนี้

เขตโรงเรียนไชยฉิมพลีวิทยาลัย ด้านทิศเหนือไปแนวคลองบางเข็อกหนึ่ง  
เป็นเส้นแวงเขต ทิศใต้ไปแนวคลองบางกอกจนจรดถนนพหลโยธินสาย 2 เป็นเส้น  
แวงเขต ทิศตะวันตกไปแนวถนนพหลโยธินสาย 2 ตรงไปยังคลองบางเข็อกหนึ่งเป็น  
เส้นแวงเขต ส่วนทางด้านทิศตะวันออกไปแนวคลองโรงยาวขึ้นไปจรดกับคลองบางเข็อก  
หนึ่ง เป็นเส้นแวงเขตโรงเรียน

เขตโรงเรียนวัดราชโอรส ด้านทิศเหนือจากทางรถไฟสายมหาชัย เรือจะไป  
และคลองบางโคลด์ คลองบางปะทุน เป็นเส้นแวงเขต ด้านทิศตะวันตกไปแนวคลองบางปะทุน  
มาจรด คลองอนามัย เป็นเส้นแวงเขต ด้านทิศตะวันออกและทิศใต้ไปแนวคลองอนามัย  
คลองบางขุนเทียน คลองบางสะแก เรือไปจนบรรจบกับถนนวชิราวุธ เป็นเส้นแวงเขต

เขตโรงเรียนสิงห์ราชพิทยาคม ด้านทิศเหนือไปแนวคลองบางโคลด์ เรือจะไปทาง  
ตะวันตกจนจรดถนนลาดพร้าว เป็นเส้นกันเขต ด้านทิศตะวันตกไปแนวถนนลาดพร้าว  
ลงมาตามแนวคลองบางโพธิ์จนถึงถนนสายบรมบุรี - ปากท่อ เป็นเส้นกันเขต ทิศใต้ไป  
ถนนสายบรมบุรี - ปากท่อ ลงมาทางตะวันออกจนถึงคลองสนามชัยเป็นเส้นกันเขต ทิศ  
ตะวันออกไปแนวคลองสนามชัยกับแนวคลองบางปะทุน เป็นเส้นกันเขต

เขตโรงเรียนวัดสี่กั๊กทวารวดีวิทยา ถนนทิศเหนือ ไซคลองอนามย์กับคลอง  
 สนามชัยแบ่งอาณา เขตกับเขตโรงเรียนสิงหนราชพิทยาคม ทางทิศตะวันตกไซคลองสนามชัย  
 วกไปตลิ่งถนนสายชนบุรี - ปากทอ จนถึงคลองขุกราชมนตรี ตามแนวคลองนี้ลงไปทางใต้  
 จนถึงคลองรางกลวยเป็นเส้นแบ่งเขต ถนนทิศตะวันออกไซถนนสายชนบุรี - ปากทอ  
 เป็นแนวไปจรดถนนสุขสวัสดิ์ขึ้นไปทางเหนือจรดถนนกวดคะนอง - จอมทอง เรื่อยไป  
 จนพบกับคลองอนามย์ เป็นเส้นแบ่งเขต ทางถนนทิศใต้ไซจุดกักระหว่างถนนเขาวัด  
 พุทธบูชา กับคลองบางปะแก้ว วกลงไปทางใต้ตามแนวคลองบางมด จนถึง คลอง  
 ศาล เจ้า ไซคลองศาล เจ้าเป็นแนวแบ่งเขตไปจนถึงคลองสนามชัย

เขตโรงเรียนวัดอินทาราม ถนนทิศเหนือ ไซเส้นแบ่ง เขตชนบุรี เรื่อยไปจนจรด  
 ฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นเส้นแบ่งเขต ทิศตะวันออกไซฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เรื่อยลงมา  
 ทางทิศใต้จนถึง คลองสำเภา เป็นเส้นแบ่งเขต ถนนทิศใต้ไซแนวคลองบางน้ำจืดกับถนน  
 พระเจ้าตากสินเป็นเส้นแบ่งเขต ทิศตะวันตก ไซคลองบางสะแกกับทางรถไฟสายมหาชัย  
 เป็นเส้นแบ่งเขต

เขตโรงเรียนบางปะกอกวิทยา ถนนทิศตะวันออกไซฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาไปจนจรด  
 กับคลองสำเภา เป็นเส้นแบ่งเขต ทิศเหนือไซคลองสำเภา ถนนพระเจ้าตากสิน และ  
 คลองบางน้ำจืด เป็นเส้นเขตโรงเรียน ทิศตะวันตกไซถนนสุขสวัสดิ์ ถนนสายชนบุรี -  
 ปากทอ ลงไปจนจรดถนนสายเขาวัดพุทธบูชาเป็นเส้นแบ่งเขต ถนนทิศใต้ไซคลองราษฎร์  
 บุรณะ เรื่อยไปจนถึงถนนสายเขาวัดพุทธบูชาถนนตะวันออกกับคลองบางมดเป็นเส้นแบ่งเขต

เขตโรงเรียนแจรงอนวิทยา ทิศเหนือไซฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งแต่คลอง  
 ราษฎร์บุรณะจนถึงคลองลัดหลวง เขตจังหวัดสมุทรปราการ เป็นเส้นแบ่งเขตโรงเรียน  
 ทิศใต้ไซคลองขุกราชเมื่อเทียบกับเส้นแบ่งเขตราษฎร์บุรณะ - จังหวัดสมุทรปราการ เป็น  
 เขตโรงเรียน ทิศตะวันตกไซคลองราษฎร์บุรณะกับถนนประชาอุทิศ เป็นเส้นแบ่งเขต

ในบางเขตโรงเรียนไม่สามารถจะหาเส้นแบ่งเขตโรงเรียนที่เด่นชัดได้  
 เพราะในบริเวณนั้น ๆ ยังเป็นเรือกสวนไร่นาอยู่ ไม่มีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่เด่นชัด  
 พลทีจะสามารถ ตำนานกำหนด เป็นเส้นแบ่งเขตโรงเรียนได้ เช่น เขตโรงเรียน

พุทธชาวิทยาาคม เป็นต้น

เขตโรง เรือนบุญญาวรคุณ ตามทิศเหนือไหลลงมาจาก เริ่มตั้งแต่ชอย  
แสงเพชร ถนนเพชร เกษมไปตามแนวคลองจนถึงคลองทวีวัฒนา เป็น เส้นแบ่งเขต  
ทิศตะวันตกไหลลงมาจากอ่าวคลองศิริธรลงมาจรดกับคลองหนามแดง เป็น เส้น  
แบ่งเขต ทิศใต้ไหลแนวคลองบางโคล่ลงไปจนถึงถนนสุขาภิบาล 1 เป็นเส้นแบ่งเขต  
ทิศตะวันออกไหลถนนสุขาภิบาล 1 เรื่อยขึ้นไปจนจรดกับคลองบางจากที่ชอยแสงเพชร  
เป็น เส้นแบ่งเขต

เขตโรง เรือนวัดหนองแขม ทิศเหนือไหลถนนเพชร เกษมเริ่มตั้งแต่จุดตัดกับคลอง  
ทวีวัฒนาไปจรดกับชอยเขาวัดใหม่หนองพะอง เป็น เส้นแบ่งเขต ทิศตะวันตกไหลชอยเขา  
วัดใหม่หนองพะอง เรื่อยลงมาทางใต้ ตามแนวคลองแคราย ในอำเภอกระทุ่มแบน  
จังหวัดสมุทรสาคร เป็น เส้นแบ่งเขต ทิศใต้ไหลลงหนามแดงจรดกับคลองศิริธรทาง  
ตะวันออกเป็น เส้นแบ่งเขต ส่วนทิศตะวันออกไหลลงศิริธรขึ้นไปตามแนวคลองทวีวัฒนา  
จนจรดกับถนนเพชร เกษม เป็น เส้นแบ่งเขต

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย